

روانشناسی رنگ و یادگیری کودکان

مرکز رنگ و سبک

انتشارات آریا دانش

پاییز ۹۷

سرشناسه	: شکوهی اصل، زینب، ۱۳۶۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: روانشناسی رنگ و یادگیری کودکان/زینب شکوهی اصل.
مشخصات نشر	: تهران: آریا دانش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۰ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۵۴-۸۰-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: رنگ -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: color -- Psychological aspects
موضوع	: رنگ‌آمیزی برای کودکان
موضوع	: Coloring for children
موضوع	: کودکان -- روان‌شناسی
موضوع	: Child psychology
موضوع	: یادگیری -- اختلالات
موضوع	: Learning disabilities
موضوع	: حافظه کودکان
موضوع	: Memory in children
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ش ۸ ر ۹ / BF ۷۸۹
رده بندی دیویی	: ۱۵۲/۱۴۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۳۹۹۲۰۵

📖 نام کتاب: روانشناسی رنگ و یادگیری کودکان

✳ مولف: زینب شکوهی اصل

✳ ناشر: آریا دانش

✳ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

✳ صفحه آرا: سمیرا زند

✳ نوبت: اول پاییز ۹۷

✳ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۵۴-۸۰-۲

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران میدان انقلاب خیابان آزادی خیابان بهزاد پلاک ۳۲ واحد ۱۴ تلفن ۸۸۵۶۲۲۷۳

www.ariyadanesh.ir

حق چاپ جهت ناشر محفوظ است .

۹ پیشگفتار

۱۳ فصل اول: حافظه و یادگیری در کودکان

۱۴ حافظه

۱۸ حافظه اولیه

۱۹ رشد حافظه در نیاوگی

۲۰ حافظه چیست

۲۴ انواع حافظه

۲۷ حافظه دراز مدت

۳۰ اندازه گیری حافظه

۳۳ حافظه سازنده

۳۳ عوامل مؤثر بر یادگیری و تقویت حافظه

۳۵ تداعی اندیشه ها

۴۳ فصل دوم: یادگیری در کودکان

۴۴.....	انواع یادگیری.....
۴۴.....	یادگیری کلامی.....
۴۵.....	یادگیری حرکتی.....
۴۵.....	یادگیری مشاهده‌ای.....
۴۶.....	یادگیری انتخابی.....
۴۷.....	یادگیری تصادفی.....
۴۷.....	یادگیری نهفته.....
۴۸.....	مراحل یادگیری در کودکان.....
۴۸.....	۱- دقت یا توجه.....
۴۸.....	۲- ادراک و فهم.....
۴۹.....	۳- حافظه.....
۴۹.....	حافظه فعال و اهمیت آن در یادگیری.....
۵۳.....	اختلالات یادگیری در کودکان.....

- ۵۳..... موفقیت در کودکان با اختلالات یادگیری
- ۵۴..... علائم و نشانه های اختلالات یادگیری
- ۵۶..... اختلال یادگیری خواندن (نارساخوانی)
- ۵۷ اختلال یادگیری در نوشتن (دیس گرافیا)
- ۵۸ اختلال در یادگیری زبان
- ۵۹..... مشکلات پردازش شنیداری و دیداری
- ۵۹..... اختلال پردازش شنیداری
- ۵۹..... اختلال پردازش دیداری
- ۶۰..... انواع اختلالات یادگیری در تعاریف ساده
- ۶۰..... درمان اختلالات یادگیری
- ۶۱..... رنگها و یادگیری کودکان
- ۶۵..... فصل سوم: رنگ و رنگ شناسی
- ۶۹..... پیدایش رنگها

۷۷	رویت رنگ
۷۸	طبیعت رنگها
۷۹	آمیزش رنگها
۸۲	اختلالات رویت رنگ
۸۳	فیزیولوژی رنگ
۸۴	تأثیر روانی رنگ، در انسان
۸۵	تقویت درک رنگها
۸۷	فصل چهارم: روانشناسی رنگ و تأثیرات آن بر شخصیت کودک
۸۸	رنگ شناسی کودکان
۹۱	دنیای رنگ های کودکان
۹۳	روانشناسی رنگ و تأثیرات آن بر شخصیت کودک
۹۸	حل مشکل با کمک رنگها
۹۸	استفاده از رنگ در محیط آموزشی

استفاده از رنگ سبز در فضای آموزشی ۱۰۰

استفاده از رنگ آبی در فضای آموزشی ۱۰۳

فصل پنجم: رنگ در بازی و نقاشی کودکان ۱۰۵

بازی با رنگ ۱۰۶

تأثیر بازی با رنگ های انگشتی بر رشد مغزی و یادگیری کودک ۱۰۹

مزایای مهم نقاشی دستی ۱۱۰

رنگ ها در نقاشی کودکان ۱۱۳

پیوست: آموزش چند بازی با رنگ برای یادگیری و خلاقیت ۱۲۴

رنگها چه به عنوان نشانه ها و چه به صورت نمادها و چه برای زیبایی در زندگی عادی و معمولی انسان نقش عمده ای دارند، آسمان آبی، انوار زرین خورشید و دریای نیلگون سبب آرامش و شادی و آسمان خاکستری در شب تیره سبب خستگی و ترس می شود (فدایی-۱۳۷۱). آری رنگ یعنی زندگی، زیرا جهان بدون رنگ در نظر ما مرده جلوه می کند. علیرغم خصوصیات گوناگون، این پدیده از قواعدی پیروی می کند که شناخت آنها می تواند در بهره گیری مناسب از رنگ کمک و راهنمایی مؤثری باشد و با فراگیری قواعد استفاده از رنگها می توان محیط زندگی را مکی دلپذیر تبدیل نمود. حافظه موضوعی است که از دیر زمان انسان به آن توجه داشته و همراه برای شناخت و بهبود آن کوشیده است. بدون حافظه، ما با هر چیزی به گونه ای مواجه خواهیم شد که گریز یا قیأت آن را تجربه نکرده ایم. ارزش حافظه آنگاه بر ما روشنتر می شود که بخواهیم بر اساس موارد به خاطر پرده شده، استدلال و قضاوتی داشته باشیم. به اضافه ما می توانیم با زمان وارد معامله شویم. ارتباط ادراک زمان حال به گذشته و پیش بینی نسبت به آینده، به دلیل وجود چیزهائی است که ما در حافظه مان قرار کرده ایم. حتی ادراک ما از وجود خود نیز بستگی به یادآورهای ما نسبت به گذشته مان است.

حافظه موضوعی است که از دیرزمان مورد توجه انسان بوده و در همه اره برای شناخت و بهبود آن کوشیده است. در واقع کمتر فردی است که با توانمندی های حافظه خویش درگیر نبوده و برای تقویت آن تلاش نکند. از نظر مردم، موفقیت های تحصیلی و شغل مساعماً با این توانایی ارتباط دارد. پژوهشگران و رهبران عموماً افرادی با حافظه قوی بوده و از آن در راه رسیدن به اهداف خود کمک گرفته اند. هر چند حافظه قوی به معنای «هوش و خلاقیت» زیاد نیست آزمایشها نشان داده اند که این دو، با حافظه ارتباط مستقیم دارند.

درگیری فکری با استعداد پرشش برانگیز حافظه حوضه اختصاصی انسان نوین نیست، زیرا که بسیاری از تمدن‌ها در گذشته، منشأ کارکرد و تربیت آن را عمیقاً مد نظر داشته‌اند در حقیقت، مطالعه حافظه از تاریخچه ای غنی برخوردار است که به روزگاران دور یعنی آغاز تمدن مغرب زمین باز می‌گردد. این مطلب موضوعی است مورد علاقه و تفحص برای اندیشمندان بزرگ تمامی دوره‌ها بوده است. عوامل مختلفی بر حافظه مؤثر هستند از جمله هیجان، هوش، سن و رنگ که در این کتاب ما به تأثیر رنگ بر یادآوری پرداخته ایم.

بدون رنگ هیچ چیزی ما قابل تشخیص نیست، علائمی که عدم ترافیک در خیابانها را باعث شوند و به وسیله آن سرعت ماشینها تنظیم شود و قابل کنترل نیست. از همه مهمتر تکنیک یادگیری (که مورد بحث ما نیز هست) بر مبنای افزایش می‌یابد. یک وظیفه مهم رنگ این است که به قسمت سازماندهی ادراکی معزما علامت فرستاده و به آن کمک می‌کند. رنگ یکی از پارامترهای مهمی است که با ارسال علامت، باعث افزایش ادراک ما کمک و آن را سازماندهی می‌کند. رنگ حافظه نمودی است که توسط آن ویژگیهای متفاوت اشیاء شناسایی و لذا درک ما را از آنها روشن می‌کند. رنگ حافظه نمودی است که رنگ متعارف به موضوع مشخصه ادراکمان از طریق آن رنگ نفوذ می‌کند. بنا به دلایل زیاد مطالعه آنچه که رنگها مهارت در از بر کردن را به حداکثر میرساند بسیار مهم است. ما انسانها به رنگ اعتماد می‌کنیم که در زندگیمان نظم وجود دارد. [ترافیک علامت می‌دهد... و خیلی علامتهای دیگر به ادراک رنگها دارند به این ترتیب مؤثر بودن رنگ کاربرد اعمال دنیای ما آشفته می‌شود. مؤثرترین رنگهایی که قدرت فراگیری (از بر کردن) و همچنین نظم در زندگیمان را افزایش می‌دهند پیدا کنید.

همچنین رنگهایی که حافظه فراگیری را بهتر تحریک کرده و مهارت یادگیری یا بطور خاص ناتوانی فراگیری در دانشجویان را بهبود بخشد پیدا کنید. رنگ حافظه هم چنین می‌تواند در

تجارت نیز بکار گرفته شود مثلاً فروش بهینه توسط استفاده از رنگهایی که بیشتر مورد پستد مردم و توجه شان را بیشتر جلب می کند. پیش بردن مطالعه تأثیر رنگ بر حافظه در حوزه های وسیعی سودمند خواهد بود. بدین ترتیب زندگی ما توسط نشانه ها، علامتها و وسایل متعددی نگه داشته شده که آموزش، راهنمایی، دستورالعمل و احتیاطهای لازم را فراهم می کند. Noor در سال ۲۰۰۱ دریافت که دانش رنگ با نمایش موضوع در سطوحی زیادی تأثیر متقابل داشته بنابراین سیگنالها و علائم ناشی از کاربرد رنگهاییکه برای مردم آشنا ترند تأثیر پذیری وسایل و اشیاء را افزایش می دهد. یک علامت Stop به رنگ قرمز، آن قسمت از ذهن که دانش رنگ به آن مربوط می شود، را برای تشخیص، از موضوع مربوطه تحریک می کند. رنگ نتیجه مهم دیگری روی فرایند سراگیری دارد. اندگیمان دارد. بعضی اوقات نیز اختلالات مثل خواندن پریشی توسط رنگ تأثیر گذشته شده است.